

2025 m. gruodžio 1 d.

VERTINIMAS

Remiantis 2022 m. patvirtinta istorijos bendrąja programa, kuri „apibrėžia istorijos dalyko paskirtį, ugdymo tikslą ir uždavinius, dalyku ugdomas kompetencijas, pasiekimų sritis ir pasiekimo raidą, dalyko mokymo(si) turinį, pasiekimų lygių požymius ir mokinių pasiekimų vertinimą.“

Parengtas atnaujintas vadovėlis, remiantis, kad „*Istorijos dalyko paskirtis* – ugdyti istorinį mąstymą, suteikiantį mokiniams galimybę orientuotis įvairiose kasdienėse situacijose, kuriose susiduriama su įvairiopa kultūrine aplinka, socialinėmis institucijomis, politinėmis problemomis“, kaip pagalbinė priemonė mokytojams dirbant su mokiniais.

Istorijos vadovėlio ypatumai, kurie chronologiškai nuosekliai atskleidžia Pasaulio, Europos ir Lietuvos istorijos klausimus:

- aiški struktūra: keturi skyriai (V-VIII), skyriaus įvadas ir santrauka, istorija aktyviai, tiriamasis darbas ir žinių pasitikrinimas „Žinau, moku, galiu“, laiko juosta, istorinės asmenybės, sąvokų žodynas;
- kiekviena tema pradedama pavadinimu, trumpu įvadu ir keliais klausimais;
- tekstas aiškus, suprantamas, chronologinis, padedantis mokiniui įsigilinti ir išmokti konkrečią temą;
- tekste paryškintos svarbiausios datos, istorinės asmenybės ir sąvokos, kurias mokinys privalo žinoti;
- pagrindinis temos tekstas suskaidytas į kelias potemes, padeda dar giliau suvokti temą;
- temos teksto suvokimą papildo iliustracijos, schemas, lentelės, žemėlapiai su klausimais;
- rašytinis šaltinis – pateikiami istorijos šaltiniai arba tekstų ištraukos padės mokiniui pažinti istoriją iš pirminių šaltinių;
- temos pabaigoje užduotys suskirstytos į paprastą, vidutinio sunkumo, sudėtingą, skirtą darbui poromis ar grupėmis;
- „Istorija aktyviai“ skiltis (temos „Diskutuoju istorijos temomis“ ir „Karikatūros istorijos pamokose“) skirta praktinėms veikloms ir aktyviam mokinių įsitraukimui ugdyti.
- Skyriaus santrauka yra skirta išmoktos medžiagos pakartojimui ir žinių sisteminimui, papildomai įdomybė „praeitis dabartyje. Ką paveldėjome?“;
- „Žinau, moku, galiu“ skiltyje pateikiamos užduotys, skirtos istorinėms asmenybėms ir sąvokoms apibūdinti, orientuotis istorinėje erdvėje ir laike. Taip pat pateikiamos užduotys istorijos šaltiniams nagrinėti, istoriniams įvykiams vertinti ir mokinių kūrybiškumui ugdyti;
- „Pasitikrink“ skirtas mokiniui patikrinti, kaip jis įsisavino tam tikras žinias ir kompetencijas.
- Tiriamasis darbas skirtas „Lietuvos baroko perlai“, tikslas – ištirti reikšmingiausius Lietuvos baroko objektus ir suprasti jų kultūrinę vertę;

- Kiekvieno skyriaus pabaigoje esanti skiltis „Žinau, moku, galiu“ padeda mokiniams pasitikrinti žinias, ugdyti svarbiausias kompetencijas ir įsivertinti savo pasiekimus.
- Laiko juosta leidžia aiškiau matyti istorinių įvykių chronologiją, lengviau orientuotis laike ir sistemingai tvarkyti informaciją;
- Istorinių asmenybių skiltyje pristatomos svarbiausios asmenybės ir jų biografijos. Ši informacija padeda suprasti jų veiklos bruožus, reikšmę istoriniam laikotarpiui ir leidžia geriau suvokti istorinius įvykius per iškilų žmonių veiklą;
- Sąvokų žodynas padeda ugdyti istorinį mąstymą ir kalbėjimo gebėjimus, mokytis taisyklingai vartoti istorinius terminus, reikalingus rašant atsakymus ar kuriant istorinius rašinius.

Apibendrinant galima teigti, kad istorijos vadovėlis *Laikas*, 8 klasei, II dalis, pilnai atitinka bendrosios programos reikalavimus: orientuotas į kompetencijų ugdymą, turinio, sąvokų ir gebėjimų plėtojimą, pateikia modernų, aktyvų ir mokiniui suprantamą požiūrį į istoriją. Vadovėlis padeda mokiniams tapti ne tik gerai informuotais, bet ir kritiškai mąstančiais, atsakingais bei kultūriškai sąmoningais piliečiais.

Išvada: *Laikas 8*, istorijos vadovėlis 8 klasei, II dalis. Autoriai: Ignas Kapleris, Antanas Meištas, Karolis Mickevičius, atitinka galiojančią 8 klasės bendrąją istorijos mokymo programą ir Bendrojo ugdymo dalykų spausdintų ir įvairių interaktyvumo lygių virtualiųjų vadovėlių ir mokymo(si) priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo (2024 m. vasario 15 d. patvirtintas LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-184) reikalavimus.

Istorijos vyr. mokytojas

Faustas Meškuotis